

אחד הפרופילים המפורסמים ביותר והכי מוכרים ביותר של התיאטרון והקולנוע הישראלי ב-30 השנים האחרונות, שייך לאדם בשם רוברט מורלי. יש אומרים עליו שהוא שחקן גדול, יש אומרים שהוא מאחזי-עניינים, אבל אין מי שיעזר לומר כי אפשר לעבור עליו לסדר-היום.

ראשית, משום שהאיש מתנשא לגובה נכבד, ועוד יותר מפני שהוא ניחן בנפח מרשים, כרס תפוחה שאותה הוא נושא בגאווה לפניו. הוא מצוייד בלחיים מלאות המשתפלות בנחת לעבר סנטרו, ובהבעה מתמדת של שביעות-רצון עצמית, מן ה"מישקל" שהוא גורר עימו ומן האווירה ש"הוא משרה על סביבתו.

כך או כך, מורלי הפך באחרונה, באמריקה, התגלמותה של אנגליה כולה. זאת

שחקן רוברט מורלי
"אילו לא הפסדתי כסף..."

כאשר בפירסומת של חברת-התעופה-הלאומית הבריטית, המוצגת בטלוויזיה באמריקה, הוא מנפנף בדיגלון קטן, הנראה מגורח בידיו של האיש הענק, ומבטיח לצופיו בהורג: "שובו הביתה, לאנגליה, סלחנו לכם הכל."

"זהו ההישג הגדול ביותר בקאריירה האמנותית שלי," קובע מורלי, שלעולם אין לדעת מתי הוא מדבר בראציונל, ומתי הוא מתלוצץ. "אני מאמין שאני שחקן גדול. והנה, תודות לסירטוני-פירסומת אלה, אני כבר בין הכוכבים הגדולים ביותר."

אוהב את מלכתו. רבים יסרבו ב"וודאי להשלים עם צניעותו המעושה, בכל הנוגע לכישרונותיו כשחקן. אין ספק שמע"טם הם הכשרונות הקומיים באנגליה ה"משתווים אליו, הן על הבמה והן על הבד. כל הצגה חדשה בהשתתפותו מוצגת חוד"ש ממושכים בלונדון, וסרטים רבים ראויים לציפייה ארוכה בשל נוכחותו.

"האמת היא שאני תמיד משחק את עצמי," מודה מורלי. "תפקידי הוא לדאוג שכל הסובבים אותי ייהנו מבלוה מפני המילה. בכך טמונה פרנסתי." ומורלי, לפי גי ומאחרי המצלמה, הוא בדיק דיוקן ה"אנגלי כפי שהוא מונצח בכל המורסקה: אוהב את מלכתו... אני עדיין חולם שאני מוזמן לשנות עימה תה, ולהשיא לה "עצות". דוגל בפוריטאניות אישית (מימי לא ראיתי סרט פורנוגרפיה), ומחמיא לי עצמו בכל הדמיונות ("האישר האמיתי הוא להתאהב בעצמי. עשיתי זאת בגיל ארבע וחצי, ומאז אני יודע שיש לי על מי לס"מור").

בכל הנוגע לאהבת מלכתו, זהו חלום שאינו רחוק מהתגשמות. ידוע שהמלכה מבקרת כמעט בכל ההצגות שבתן הוא מופיע והוא אף סעד עימה פעם ארוחת

הרוזן

נוקם שוב

הרוזן ממונטה-קריסטו תל-אביב, אנגליה) — גירסה נוספת של הרוזן המפורסם פרי-עטו של אלכסנדר דיומא, הפעם עשויה ומופקת בכל התנופה הרוזן מנטית המאפיינת את סדרות-הטלוויזיה החיסטריות מתור צרת אנגליה, הממלאות בקביעות את המסך הקטן בישראל. ואכן, הסרט הופק על-ידי חברה בשם איי-טי-סי, שלפני שלוש שנים (כאשר נעשה) עבדה אדורק בשביל הטלוויזיה. אולי משום כך נוטה המצלמה, בהדרכת הבמאי דיוויד גרין, שלא להתרחק אף פעם, יתר על המידה, מפני הגיבור רים, והתיפאורה אינה עמוסה בפרטים עשירים מדי. נקודות אחרות הרמוניות על כיוון אפשרי למסך הקטן, הן התאוריה החזקה-יחסית בכל סצינות הכלא (אדמונד דאנטס מבלה, כידוע, שנים ארוכות בכלא, על לא עוול בכפו, עד שהוא מצליח להימלט ולנקום באלה שהשליכו אותו שמה), וריכוז רב בסיפור העלילה, שאינה מעזה לסטות מן העורק המרכזי כדי להעמיק קצת יותר בדמויות או ברקע ההיסטורי.

אם מביאים בחשבון את כל המיגבלות הללו, ומתחשבים בעובדה שמרבית הצופים קראו את המקור, כך שקביעות שרירותיות למדי קדימה, בתוך הסיפור, לא יפריעו להם במיוחד, הרי זה בהחלט סרט שאפשר ליהנות ממנו. ריצ'רד צ'מברלין הוא מונטה-קריסטו קצת יותר קודר וחמור משני קודמיו, המפורסמים יותר (רוברט דונאט ולואי ז'ורדן, המור פיע כאן בדמות אחד הנבלים). וכל שאר השחקנים, וב-ראשם דונאלד פלזנס, טרוור הווארד וטוני קרטיס, מגזימים במידה מספקת כדי שלא להשאיר בלב הצופים שום ספק

המוצפון

האקולוגי

עולם אכזר (גורדון, תל-אביב, איטליה) — אם תפקידו של סרט תיעודי הוא לאסוף מראות מורזים ומשונים מכל קצות העולם ולהציגם בפני הצופה, ותו-לא, הרי המוצר הזה ממלא את הדרישה בצורה בשביעת רצון.

אריה טורף תייר סקרן, שרצה לצלם אותו, בתוך שמורת טבע אפריקאית, לעיני מישפחת הנטרף הנדחמת; ילדים באיי אוקיאניה מפרים את הקרקע ואת הנהרות בזרעם; נוער מסומם, פחות או יותר, הופך מישטחידשא למיזבלות-ענק, כאשר הם באים לחזות שם בפסטיבל פופ ומשתחררים מכל מעצור, עד שחם מזדווגים ועושים את שאר צרכיהם בפרהסיה, כמעט כמו חיות; ציידים באמריקה-הדרומית לוכדים ילדים ב'גונגל' האמאזונס, כורתים את ראשיהם ואברי-המין שלהם, ומציגים אותם לראווה מול המצלמה.

בקצרה, אוסף שלם של מראות, תענוג מן המזרוע ועד לדוחה. מעין המשך של עולם מורז של ג'אקופטי, שלרגעים היה ראוי לשם "עולם מחליא".

עד כאן, אפשר עוד איכשהו להבין את צידי התמונות שנדדו ארבע שנים תמימות כדי לאסוף את החוויות הללו. אלא שחצנת המוצגים אינה מספקת עבורם, כנראה, והם שואפים לקצת יותר — לסרט תיעודי בעל שליחות. ואומנם, מטרתו הסופית של כל סרט תיעודי ראוי-לשמו היא להציג את החומר שבו, כך שיחייב מסקנה מסוימת שתתבקש מכל המונח. כאן באים דברי-הקישור של הסופר האיטלקי אלברטו מוראביה, ללמד כי אנו חיים בעולם של טורפים, שבו החוקים טורפים את החלשים, והחוקים מאד אוכלים את החוקים. ובין כל החיות השוכנות על-פני כדור-הארץ,

נליגן וצ'מברלין — למען מרצדס

בדבר אופי הדמויות שהם מגלמים. התוספת הרעננה ביותר לצוות היא שחקנית-התיאטרון הבריטית קיית נליגן, שכבר נודעה בארץ כבת-זוגו החדשה של פיטר גילמור — ג'יימס אונדיין.

בסך-הכל, זה רחוק מן הפאר, ההדר וחסיגנון המרחיב של ציחצוחי-החרבות בשיאם, אלה של ימי פיירבנקס-פלין, אבל זוהי הזדמנות טובה לנוח ממשמעות עמוקות ומ"תיכולים סבוכים, בסיפור פשוט ומובן מכל הבחינות.

עולם מוזר — עולם מחליא

כך מנסה הסרט לומר, האדם הוא המסוכן ביותר, משום שהוא חורג יותר מכפי שהוא יכול לאכול, ולא איכפת לו כלל להשחית בריבמקום את מה שאינו יכול לאכול. תיאוריה יפה כשלעצמה, ואופנתית מאד בתקופה זו של תודעה אקולוגית. אלא שהצגה היא שהסרט מספק לה מעט מאד סימוכין, כאשר הוא מעדיף לעסוק בחריג ובמחריד, בין אם הוא מוכיח את התיאוריה שלו או לאו. כל שנמשך הסרט יותר, מזדקרת בו הצביעות של מי שרוצה להטיף לעולם טוב ומאוזן יותר, על-ידי כך שהוא מנצל אותן החולשות האנושיות שהוא מוקיע: כי מה, חוץ מחולשה או סקרנות חולנית, יכול למשוך אדם לראות אחד מבני-מינו נלעס בנחת על-ידי חיה טורפת?

של אהבה, להיות או לא להיות, ד"ר סטריינג'לאב.

ירושלים — אנשים יפים.

חיפה — קן הקוקיה, זעקות ולחישות.

תל אביב

*** להיות או לא להיות (גת, ארצות-הברית) — להקתיאטרון פולנית הופכת תאימחחרת תחת הכיבוש הנאצי, בקומדיה שנונה ומבריקה של ארנסט לור ביטש. ששמרה על רעננותה למרות 35 השנים שחלפו מאז הוצגה לראשונה.

*** השיבותה של אהבה (סיי-נח 2, צרפת) — אהבה אומללה של צלם ושחקנית קולנוע, על רקע שולי הבוהמה הפאריסאית. סרט מדכא, מעונת ופסימי. מרשים בעוצמתו הדרמאטית הן בבימוי (אנדרי ז'ולבסקי), והן במישחק (רומי שניידר).

תדריך

חובה לראות:

תל-אביב — קן הקוקיה, חשיבותה